

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
 Pe un an.....Lei 180—
 Pe un jumătate an.....Lei 90—
 Pe 3 luni.....Lei 40—
 Autorități și instituții.....Lei 500—
 în avansitate dublu.

**ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
 LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
 CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19**

REDAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-89
ADMINISTRAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-96

Bine-ați venit Alteța Regală!

Tinera generație intelectuală Vă zice un inimos, și călduros „Bine ați venit” în capitala Ardealului renăscut.

Suntem nespūs de veselie, că Alteța Voastră Regală este prima vlăstară a iubitei Familii Domnitoare, care vine pe timp mai îndelungat în colțul nostru frumos și bogat, să ne cunoască de aproape dragostea nemărginită către Tară și Tron.

Inimile noastre tinere, pline de idealism și entuziasm curat, nu pot uita că sunteți vlăstara cea mai tinere a iubitei noastre Regine Maria, care — o știm prea bine — a avut un rol hotărâtor pentru intrarea României în războiul de eliberare și unire națională.

Toamă de aceea vedem în vizita Alteței Voastre Regale mai mult decât un prilej de excursie; vedem strângerea

A. S. R. Principesa Elena

tot mai mult a tineretelor legături între Familia Regală și Ardeatul liber și pe veci unit cu Tară mamă.

În călătoria proiectată Veți străbate Alteța Regală, colțuri pitorești din Tară noastră, Veți cunoaște poporul harnic și dărz, precum și pe intelectualul muncitor și doritor de cultură. Dar ceace de sigur Veți simți: iubirea noastră inflăcărată către Tară și Tron, este și mai prețios.

Dorim ca dragostea noastră să Vă readucă, Alteța Regală, cât mai des și pe timp cât de îndelungat în mijlocul nostru, a celor cari am fost până nu de mult fiii părăsiți ai istoriei. Să veniți ca să ne putem mândri și noi că un vlăstar Regesc ne onorează cu vizitele Sale.

Să trăiți frumoasă Domniță!

„Chemarea“.

Pentru izbânda cea mare.

Ce jertfă n'a adus partidul național, mai târziu național-tărănist pentru izbânda principilor sale.

Drumul lung și greu, al partidului nostru n'a și pe care soarta aspră l-a presărit, nu odată cu cei mai ascuțiți ghîri, a cerut atâtea jertfe, atâtea suferințe, din partea celui ce l'a călăuzit — dar ele au fost date din belșug jertfă sovăire.

Spiritul plin de jertfă și de înalte sentimente patriotice, actele de martiraj și faptele eroice ce aparțin partidului, sunt cele mai convingătoare justificări a unei adevărate tradiții în a jertfă.

Începe erou îndoielă că întreg trecutului partidului nostru s'a conjungat pe deplin cu năzuințele mari ale veacului românesc și că ele realizate odată în același timp au fost și cele mai strălucitoare pagini ale istoriei secolului trecut? Evident nu! Încă mai ca și cum nu începe nici o îndoielă asupra actelor recente ale acestui guvern care din supremăci post de comandă din această țară, prin faptele sale inspirate din cel mai adânc spirit de jertfă și abnegație, scrie în istorie acelea splendide pagini postbelice, care singure vor rămănea posterității salvând și cînsia acelor

pagini pline de culori închise, aîn care generația viitoare, nu prea la mult ne-ar fi putut aprecia.

Acel care azi în țara românească, intruchipează în carne și oase jertfa, acela, al cărui simț moral, și al cărui gând plin de cel mai curat altruism și cea mai sinceră iubire al deaproapelelui, a știut să creeze cel mai puicrnic zid al conștiințelor românești — partidul național-tărănist — contra ticăloșilor interne și externe acela din grija providenței azi prezidează istoria contemporană, a neamului nostru. Președintele Consiliului de Miniștri, dl Iuliu Maniu, în calitate de delegat cu pline puteri, al tineror Românilor azi din locul — ce până acum nu odată a servit pentru searbede îngămfări — azi aduce cele mai mari jertfe pentru izbânda cea mare... Primul ministru Iuliu Maniu, colaborătorii dsale din opoziție și cel guvern, partidul întreg aduc, azi cea mai curată jertfă pe altarul Patriei.

Dacă Omul din fruntea Țării, și care azi reprezintă înăuntrul și înafară gândul curat de pocăință al neamului nostru, a știut să jertfească mult pentru crearea celui mai impozant mănușiu politic din această țară, și afirmarea acestuia, atunci numai puțin este aderărat, că spiritul d-sale

plin de jertfă l'a știut impune și tuturor colaboratorilor, la opoziție ca și la guvern, ba nu odată chiar și adversarilor politici: spre binele acestui Țării.

Venit la guvern după o opoziție lungă și plină de suferințele cele mai simțite, stăpînul sufletelor curate a Țării Românești, care a fost și este dl Iuliu Maniu, n'a înțeles să se preteze un singur moment la actele pline de „succe” imediat și purtătoare de imediată admirație și popularitate; la actele răzbușărilor nemiloase: dincontră, tinând în vedere numai izbânda cea mare, venit la putere, ca un prim act de guvernământ a început cu jertfă. A început prin a jertfi o colă oureșcare din însuși suc de viață al unui partid politic; a început prin jertfa popularității, atunci, când printr'un curajos gest a coordonat dările către stat cu exigențele țării și cu posibilitățile de plată ale cetățenilor.

Și a fost înțeles, iar jertfa primită!

Acest prim act de sinceră jertfă al unui partid ajuns la postul de mare răspundere, urmat apoi de o serie întreagă de alte acte care de care mai saltaoare, — sigur — vor rămănea drept pilde de urmaș generațiilor viitoare, iar cei ce au avut partea lor de contribuție fie cât de modestă, vor

binemerita, dela posteritate.

Jertfele noastre — partid și guvern — aduse pentru izbânda cea mare, semănând cu actul celui viteză soldat, care pentru izbânda hotărâtoare, lăpădă dela sine orice comoară, chiar și hrana-i dătătoare de viață, mulțur mîndurșe cu sufletul curat și trupul hotărât la orice jertfă pentru asigurarea izbăndeii, nu sunt pentru înțelșese mărunte contemporane, ci pentru scopuri mari: pentru zina de mîșne, ca și întreg trecutul partidului nostru.

Sigur de izbânda, viteazul soldat nu are grija trupului, întocmai ca și actualul guvern care pentru izbânda cea mare, PENTRU IZBANDA TARII, ȘI AL INTERESELOR EI, renunță la izbânda partidului.

Actualul guvern, pus să lucreze sub soapta sufletului plin de jertfă al lui Iuliu Maniu, azi prin felul său de a conduce țara și a guvernă, dă cea mai curată dovadă a sincerității promisiunilor sale, că întâiu Tară, interesele mari ale ei și apoi restul: cu orice jertfă!!

Pentru izbânda cea mare partidul nostru a adus jertfa unui trecut întreg.

Generația tinere, mândră de marii antecesorii și de faptele mărețe ale lor; sinceră admiratoare a tradiției jertfelor și abnegațiilor, promite să fie urmașă vrednică întru toate, generației d-lui Iuliu Maniu.

PAGINA ECONOMICĂ.

O pagină de economie politică.

Fără îndoială istoria, — dar mai ales istoria economică — flotează permanent între două iluzii, tot așa de mincinoase una ca și alta.

Prima, cea mai comună și cea mai seducătoare, consistă în a crede că totul este nou, că trăim într-o lume inedită, neasemănându-se întru nimic cu aceia care a precedat-o. Astfel s'a născut iluzia că între viața economică de astăzi a țării noastre și cea din trecut nu este nimic comun, că diferența nu este numai de grad, ci și de natură. Iluzia tot așa de înșelătoare ca și aceasta rezidă în a crede că toate lucrurile sunt totdeauna la fel — *cadem sunt omnia semper* — că nimic nu se schimbă cu epocile. Puțină istorie ne dă la exces sentimentul diferenței, după cum prea multă istorie ne înspiră sentimentul continuității. Nu trebuie considerată istoria economică ca un tot de sine stătător, ca o lume autonomă, un stat în stat. Istoria economică a țării noastre, s'ar putea numi mai propriu, istoria aspectelor economice ale istoriei noastre naționale.

Țara noastră a fost chemată la o viață de Stat modern de abia de șapte decenii. Evenimentele mondiale consumate în acest timp ne-au fost, în linii generale, favorabile. Războaiele și victoriile din 1877, 1913 și 1918, ne-au asigurat realizarea unui organelor unitar în domeniul economic, prima condiție și principala, pentru garantarea evoluției economice de până acum, continuarea ei în viitor și ținta supremă: armonizarea intereselor noastre economice cu economia internațională.

Porind de jos și târziu, economia românească a realizat în acest timp, pași gigantici. Greutățile și lipsurile cu care am luptat, au constituit adevărate obstacole inexpugnabile. Cu toate acestea, bogățiile noastre imense ne-au situat permanent în câmpul de activitate economică al marilor state europene. Politica finanței germane în România, încă, inspirată din acel faimos „Drang nach Osten”, simbolizează în sinteză, atracția furnizată marilor puteri. Nu a lipsit nici reacțiunea tineretului naționalist pentru o autarhie economică. (Războiul vamal din 1886 cu Austro-ungaria).

Contribuția capitalului străin este însă, mai presus de toate, hotărâtoare în dezvoltarea economică a țării noastre. Investițiile în patrimoniul public ne-o dovedesc cu prisosință.

România dinainte de războiu n'a cunoscut — decât cu rare excepții — numai ani înbelșugați și excedente bugetare. Exportul nostru ce cuprindea circa 3 jum. milioane tone cereale, 1 milion tone petrol și plus lemne de câteva zeci de milioane franci-aur, ne-au permis mai totdeauna o balanță comercială activă. În lunile de export activ — Septembrie și Octombrie — în mulți ani, leul românesc era cota la Paris, Zürich, sau Roma până la 1.05—1.08 franci, respectiv lire italiene.

Transporturile satisfăceau nevoile noastre economice tot decursul anului, cu excepția celor 2 luni ce urmau recoltei, când liniile ce duceau spre porturile dunărene cunoșteau o congestiune temporară de trafic.

Industria, la începutul ei, s'a mulțumit exclusiv la transformarea produselor indigene.

Circulația fiduciară atinsese la 1 August 1914 cam 600 milioane lei, din cari 45 milioane reprezentau datoria Statului la Banca Națională.

În streinătate Statul era descoperit pentru 1 jum. miliard lei aur — datorie contractată în Germania și introdusă parțial mai apoi în Franța, Belgia și Anglia. Pentru datoria publică internă, statul plătea un coupon de circa 90 milioane lei, sumă egală cu veniturile C. F. R. și R. M. S.

Aceasta era schematizată la exces,

situația economică antebelică a României.

A urmat marea războiu, au urmat evenimentele cunoscute până azi. Timpurile sunt prea aproape ca să aruncăm înapoi o privire retrospectivă exactă. Totuși la lumina cifrelor ne permitem să examinăm și acest trecut economic recent, cu urmări, cauze și rezultate tangibile și astăzi, și poate încă multă vreme.

Să vedem cari sunt posibilitățile economice ale României întregite, care spuneaam mai sus, constituie o ideală unitate economică. Suprafața pământului arabil în noua Românie a crescut față de pământul cultivat al României de ieri de la 6.084.256 hectare la 14.591.058 hectare, adică procentual cu 240%. Industria mare a crescut de la 211.582 H. P. la 497.039 H. P. adică cu 235%. Căile ferate și-au mărit și ele rețeaua de la 4.155 km. la 10.583 km., deci tot cu 250%. În același timp teritoriul țării a crescut cu 213% (294.244 km. p. în loc de 137.903 km. p.) iar populația cu 206% (16.262.177 locuitori față de 7.904.104).

În lumina acestor cifre România ar avea infinite posibilități de dezvoltare economică, comparațiunile fiindu-ne de drept favorabile.

Totuși lucrurile nu s'au petrecut astfel. Greșelile acumulate de politica noastră economică de după războiu ne-au dus aproape de prăpastie.

Prin înfăptuirea reformei agrare — de bine, de rău cum s'a făcut — nu s'a soluționat decât latura socială a problemei. S'a fărâmițat marea proprietate fără să se creeze posibilitățile măcei proprietății de a o suplini cu succes în funcțiunile ei economice. Țăranul nostru leșt sărac din războiu, n'a avut un inventar agricol, n'a avut semințe selecționate, dar mai presus de toate, n'a avut posibilități de plasament, jongleria cu tariful vamal privindul totdeauna de un câștig legitim pentru munca sa grea și cinstită.

Și atunci mai putem umbra după cercetarea cauzelor crizei în care ne sbatem și azi? Suntem o țară eminentement agricolă și nu numai că n'am protejat, dar am împilat agricultura și pe agricultori. Este și o greșală economică și una socială. Am nedreptățit 85% din locuitorii acestei țări și anume pe cei mai buni. (N. Iorga: „Tot ce avem mai bun în țara noastră este țăranul român”).

În ce privește industria iarăși nu s'a făcut prea mult. De ce? Răspunsul este prea simplu. N'avem capitaluri de investiții și de exploatare. De teama invaziunii capitalului străin, ne-am inspirat din acea faimoasă doctrină „prin noi înșine”, creșterea industriei noastre în fașe de abia, o armătură de fier. Industria nu s'a putut dezvolta nici ea, concomitent cu lăsararea agriculturii pe planul al doilea. A fost erozie, care ca toate eriziile, a sfârșit prin a falimenta.

Bogății avem imense. N'am știut să profităm de ele. De teama de a nu ni le însuși străinii le-am ascuns, deși aveam tot interesul să fie apreciate și valutate tocmai de străinătate. Acest platonism ne-a costat mult. Și o spunem tocmai astăzi pentru că acum simțim mai mult urmările nefaste.

Ignorarea celor mai elementare adevăruri economice este prima și ultima cauză a crizei noastre economice. Țara românească este și trebuie să fie din capul locului o țară agricolă. Aceasta trebuie să fie axa politică și economică, ea având un înalt substrat economic, social și național.

Să se încurajeze și industria, dar armonizându-i interesele cu cele ale agriculturii. Nu vrem concurența între agricultură și industrie ci vrem cooperarea lor spre binele și fericirea acestei țări.

O politică industrială activă și un agrarianism pozitiv, iată bazele viitoare noastre politici economice...

Gh. I. Popescu.

Ridicarea taxei scontului.

Recenta hotărâre a Băncii Naționale, de a ridica taxa scontului, a provocat cum era și firesc, discuții acerbe și prelungite.

Ceeace ne miră însă, este tonul alarmant prin care câțiva interesați vor să influențeze asupra publicului profan, în sensul că măsura luată de primul nostru institut național de credit, de parte de a remedia criza economică în care ne sbatem de 10 ani, va sfârși prin a o agrava.

Alarma aceasta este și nejustificată și primejdioasă. Este nejustificată pentru că toate circumstanțele pledează pentru o astfel de măsură. Sunt mai întâi considerați de ordin internațional. Situația mondială a finanțelor se regulează astăzi după Wall-Street din New-York. Or Federal Reserve Bank a ridicat de mult taxa scontului ca să și a pere rezervele de aur și devize, pentru că în lipsă de condiții favorabile de rendement acestea să reia drumul Americii unde găsesc evident o aplicare mai remuneratorie.

Banca Angliei, la începutul anului a ridicat și ea scontul interesele grandioase ale industriei fiind serios amenințate. La fel și celelalte state mari. Reichsbank-ul Germaniei care n'a lăsat decât un timp mai devreme situația, rămânând la vechea taxă de scont a pierdut în ultimele luni, câteva miliarde de mărci, din rezerva sa de aur și devize.

Deci nu trebuie să ne mire faptul că Banca Națională a ridicat taxa scontului. Ceeace ne miră este faptul că n'a ridicat-o mai devreme. În materie de finanțe este o interdependență internațională, de care noi românii trebuie să ținem mai întâi seamă, pentru că mai mult, sau mai puțin suntem la dispoziția stăreții. Trebuie să se înțeleagă și de mințile cele mai obtuze că am acumulat destule greșeli prin indiferențismul nostru chinezesc. Trăim în raporturi financiare cu stărețitatea, deci trebuie să ne acomodăm curentului internațional. Altfel suntem înșiși spre prăpastie.

Or dela războiu încoace, noi am avut aceiași taxă la scont — 6 la sută. Nu am finit cont de stărețitate ci am trăit un regim de curs forțat al monetii, sub presiunea unui plafon fix al emisiunii. Scontul de fapt nici n'a existat Banca Națională a mărginit scontul între bănci, nu după valoarea portofoliului prezentat de acestea, ci după disponibilitățile de numerar, adică în limita posibilităților plafonului.

Ori după înfăptuirea stabilizării, atunci când convertibilitatea și libera circulație a capitalurilor, readuc România la traficul financiar internațional, stabilirea unei taxe de scont reale se impunea din capul locului. În situația de până acum, când scontul era de 6 la sută băncile în loc de a înlesni Banca Națională, preferau să-și achite datoriile în străinătate, cari purtau dobânzi mai urcate. Astfel toate sumele plătite de Stat în loc să mergă la Banca Națională, au luat drumul stăreții. Iată deci, de ce piața internă n'a cunoscut ușurarea la care avea dreptul să aștepte după ce Statul și-a plătit peste 3 miliarde din datoria lui. Simplu de tot: miliardele au trecut granița, cu concursul băncilor, sabotând inconștient stabilizarea leului. Iată alt motiv care impunea inevitabil ridicarea taxei scontului. Degeaba am fi tot adus noi bani din străinătate dacă băncile noastre i-ar fi trimis înapoi. Ne au trebuit bani pentru ușurarea crizei de pe piața internă. Acesta trebuie să fie tălcul adânc al împrumuturilor noastre externe și tot acesta trebuie să fie și scopul. Or trimițând bani înapoi, nu ușurăm nici criza internă și distrugem și stabilizarea.

Pentru a da o valoare trainică stabilizării leului, trebuiesc luate măsuri cari să stimuleze intrarea de devize la Banca Națională. Ridicarea taxei scontului este prima măsură.

Alarma celor interesați este nejusti-

ficată sub toate raporturile, iar alarmiștii sunt simplii atentatori la siguranța statului, reprezentată în cazul de față prin ultima măsură de salvare a economiei românești: stabilizarea leului.

Cei ce se agită pe tema ridicării taxei scontului, o fac din pure speculații zise politice. Iar primii, cari nu cred în spusele lor, sunt tocmai ei, cari știu că ridicarea taxei scontului în situația economică, este o operație financiară tot atât de importantă, ca însă și stabilizarea.

Silviu Groza.

Moții și Reforma Agrară.

Moții oropsiți și săraci în țară bogată, batjocoriți și înșelați până acum de toate guvernele, cari le-au promis marea și sarea dar nu le-au făcut nimic s'au adresat de data asta Dlui prim-ministru Iuliu Maniu — cerând dinou dreptate.

Moții au înaintat Dlui prim-ministru următoarea moțiune:

Domnule Prim Ministru,

Subsemnații reprezentanți ai Moților din plășile Huedin, Calata și Ciucea, întruniți în adunarea regională azi la 30 Aprilie 1929 la Huedin, împinși de gravitatea problemelor zilei, respectuos își iau voia să vă înainteze următoarea MOȚIUNE

1) Moții din plasele Huedin, Calata și Ciucea județul Cluj cu durere constată că nici azi în al 10-lea an al unirei reforma agrară nu este înfăptuită.

Roagă cu insistență guvernul țării să dispună imediat remediarea răului făcând din unul fieștecare proprietarul lotului său

În special cer soluționarea în mod favorabil pentru comunele interesate a chestiunii lui M. Tischler și G. Banffy cari sunt însăși baza existenței acelor comune.

Nevoile acestei populațiuni au devenit în așa măsură acute în cât cu îngrijorare atragem atenția Onoratului Guvern că nerezolvirea imediată a acestei chestiuni conform principiilor legii pentru reforma agrară va împinge populațiunea să se pună singură în stăpânirea acestor moșii.

2) În numele miilor de brațe răuncitorești cari azi stau neutilizate, cerem ca Onoratul Guvern să ia măsuri ca la lucrările de construcție ce vor fi executate în această regiune să fie întrebuințați exclusiv muncitori din aceste finuturi.

3) Cerem constituirea unei comisii de specialiști cari să studieze raporturile locale și posibilitățile prin cari se va putea ajunge mai în grabă la industrializarea și valorizarea multiplelor materii prime ce avem ca prin aceasta populațiunea dornică de muncă să-și poată câștiga existența cinstită.

Exprimăm deplina încredere a adunării în guvernul emanat de voința unanimă a poporului și rugăm ca doleanțele noastre, cari sunt ale Națiunii, să fie cercetate în mod părintesc și rezolvite grabnic.

Vă rugăm, domnule Prim Ministru, să primiți expresiunea deosebitei noastre stime.

(ss) IOAN GAL
Președinte

(ss) VIRGIL A. POPP
Secretar

(ss) Ioan Irimieș, preot, Vasile Ghițu, preot, Traian Gal, preot, Victor Popp, preot, I. Roșca, preot, G. Brideanu, învățător, Ioan Potra, primar, Giurgiuan George, primar S. Antal, primar, Tamaș Blaga, Ioan Negru, Boiba Vasile, primar, Stoian Simion, Florea Teodor, Zbucea Vasile, Negru Gavril, Lang Ioan, Stana Ștefan.

Scrisori din Paris.

Studentul.

Metropola austriacă. — cu Burgul ei pe a cărei poartă de triumf stau și azi inscripțiile „Laurum militibus, lauro dignis” și faimoasa „Justitia regnorum fundamentum” al căror laconism empiric vesteau baza morală a decedatei monarhii, cu Schönbrunnul feeric, unde azi proletarul își plimbă orgoliul socialismului victorios, cu Praterul vioiciunii și al primului fior sfânt încastrat în paloarea unei seri de Mai. — Viena suvenire dureroasă a atâtor nedreptăți istorice pentru noi Români, n'a încetat să nu atragă inima dornică de cultură și știință a studentului român. Și azi sediul României June, mutată în una din încăperile Burgului adăpostește leagănul frământărilor sufletelor învăpăiate. Peste tot ca și în trecut studentul român vienez își poartă pe Ringuri idealul său izvorit din mirajul nopților frământate de gânduri întovărășit de mizerie și lipsuri și grija ziliei de mâine. Studentul român vienez este și azi abandonat, lăsat în grija sorții. Am cunoscut o seamă dintre acești studenți harnici și sărguincioși, cari fără mijloace materiale suficiente nu pot să-și pregătească ultimele examene în timpul săptămânii, fiindcă sunt nevoiți să lucreze orice muncă străină de aptitudinile și specialitatea pe care o urmează, numai pentru ca să-și poată câștiga hrana zilnică.

Făul de țărani, sământos și voinic a studiat tehnica și acum se specializează în construcții hidraulice, cu o dârzenie dăciacă urmărește scopul să-și dea examenul de diplomă, crezând că în aceasta specialitate va putea aduce folos țării. Farmecul culturii și a științei l'a smuls de lângă boi și după ce cu vitejie a câștigat victoria alor câteva duzine de examene, azi când treburile să-și dea examenul pentru diplomă soarta l'a aruncat iarăși prin grajduri, unde îngrijeste și hrănește boii eosiți din țara sa pentru abatoarele Vienei. Când amorțit de exigența meticuloasă a unui desemn, rășărit din mulțimea abraoadabrantă a cifrelor elgebraice și figurii geometrice, cari după orice dreptate socotită pretind ceva mai mult, decât confortul unui grajd, își regăsește tovarășii săi de odinioară, boii bilingvi. — îi privește mulțumit și se gândește, că iarăși a câștigat un schilling, din care îi este asigurată întreaga zi de mâine.

Este adevărat, că de vre-o câteva ori și-a înaintat cerere să i-se acorde vre-o bursă, totdeauna a fost respinsă, fiindcă țara noastră n'are nici o bursă pentru Viena.

Tabloul se schimbă... Paris, Place de l'Opéra, centrul lumii... Opéra iluminată feeric se scaldă în voluptatea razelor multicolore, ce se reflectează asupra ei din multimea reclamelor luminoase a marelor Boulevarde. Este baletul așanuntit: Balul Națiunilor. Monumentele clădite a Operei întrec orice imaginație. Splendoare și strălucire ca în povești. Se dorește în mod oficial ca participanții, mai ales tineretul să se prezinte în costume naționale. Consulatul nostru a comunicat această reprezentanțului studenților Români, schiar s'a hotărât el să pună la dispoziție câteva costume. Nici unul dintre studenții români însă mai ales dintre acei cari ne neamintesc scandalurile dela Oradea și Cluj și acei cari în țară au curajul să paradeze la umbra cutelor costumului național, nici unul n'a avut aici curajul să îmbrace haina părinților săi, ci sau prezentat în impeccabilul croi distins al fraților internaționali. Onoare acelor câteva domnișoare studente, cari au făcut posibil să fie admirate în costumul național.

Acum o mică socoată : studentul român bursier al Statului are posibilitatea să se prezinte într-un frac care costă 1000—1500 fr. nu mă îndoiesc că din bursa de 800 fr. lunar 6000 Lei cel-i primește, fiind al altfel lipsit de mijloace să se poată sustine la Paris, și studentul vienez, care tot în aceeași noapte hrănea boi pentru 1 schilling (23 lei) din care trebuie să trăiască o zi întreagă. Morala : tinărului român i-a mirosit opinea, atunci când putea să-i câștige cinste și onoare, — iar vienezului care nu primește nici pentru un alt scop nici o para chioară, nu i-a mirosit parfumul sufocant de grajd.

Nu sunt paralele ? Am informația că Asociația studenților Români din Paris, stând în mod oficial a fost rugată să-și

trimită membrii în costum național și nici unul nu s'a prezentat în costumul românesc pentru propagandă românească primește peste 50.000 fr. (peste 900.000 Lei). Nu sunt parale doară numai pentru Viena, — unde România-Jună tănjește lipsită de mijloace.

Ori ce credeți studentul inginer vienez când va digui sălbăticia apelor noastre silindrile, ca să-și deie energia lor confort socolitor sale pentru a pune în mișcare fabricii întregi, unde vor lucra sute și mii de români, poate să aducă mai puțin serviciu real țării, ca acel diplomat prins în mrejele tuturor intrigărilor și țesăturilor politice care deseurcă și încurează lumea, crezând că pe el nimănui nu-l poate trage pe sfoară.

Fiecare student este un soldat credincios al cauzei românești. Nici unul nu este permis să-și facă dependentă viitorul acțiunii sale de o recompensă, fiindcă datorită morală a fiecăruia este să fie un propagandist demn și mândru ori unde și între orice împrejurări s'ar găsi.

Și dacă unul sau altul ar găsi că principii: *Laurum militibus lauro dignis*, ori cel al justiției nu s'ar fi aplicat cu simplitate, nu este permis să dezerteze dela datorie convingerea curată că lucrarea cinerea cu toată vigoarea sufletului, este morală caracterulă tineresc.

Paris, 20 Aprilie 1929.
Dr. Emil Pop.

După a mea înțelegere ridicarea voinicilor este cel mai însemnat fapt politic întâmplat în țara noastră dela acordarea votului universal și dela dizolvarea parlamentului federației Iorga-Maniu-Mihalache, din 1919.

Nae Ionescu.

Pro patria ludus.

Dacă am fost în stare a para cu atâta dibăcie grelele încercări și lovituri ale veacurilor, dacă am fost în stare să rezistăm ca stânca de granit puhoaielor cutropitoare a năvălirilor barbare, dacă respiram fiind sub sceptrul diferitelor stăpâniri străine, cari aveau un singur scop, distrugerea ființei noastre naționale — am știut cu impunătoare mândrie să ne păstrăm caracterul și demnitatea de Români, desigur că se datorește virtuților și calităților alese emanate din cei mai pronunțați și desăvârșiți patriotiști ai poporului nostru.

Cronologia evenimentelor încrustate pe răbojul vremii ne identifică pe deplin asupra acestui fapt. Istoria trecutului nostru nu este altceva decât sirul neîntreput al faptelor și manifestărilor eroice, izvorâte din alipirea față de glia strămoșească, din dragostea față de limba și legea străbună. Nu este altceva decât noianul tendințelor și sfertărilor uriașe într-o asigurare consolidării naționale. Întru perfecționarea personalității etnice a poporului nostru.

Dinamica forțelor noastre vibra lumea undulară, care a pătruns cu fior electrizator întreaga noastră țință, a fost pururi focul sacru al iubirii de neam. Dar această pronunțată iubire de neam nu a fost nici pentru o clipă măcar încetușată în zăbralele egoismului, care ar fi pus stavilă expansiunii nobile altruiste a sufletului românesc. Martoră ne este vremea, cu ce emoționant belșug a risipit Românul energia și a fărâmițat sufletul din sufletul său pe altarul altruismului. Luptele titanice date întru apărarea credinței creștine față de barbari sacrificiile aduse întru distrugerea curentului bolșevic, care amenința în treaga civilizație sunt atât de plastice și grăitoare dovezi a nobleții sufletului românesc.

Evocarea trecutului și reconstituirea fondului sufletesc al poporului nostru sunt desigur cele mai puternice indicii pentru marea ascensiune evolutivă, pentru a prezice cu sigu-

Dr. Nae Ionescu, subtilul logician și gâzător, mă onorează cu o mică polemică. Se înțelege trebuia să-i răspund mai de vreme, dar dacă n'am făcut-o până azi, aceasta nu e numai vina mea ci se datorește oarecum și d-lui Nae Ionescu, care în articolul impurinat afirmă „Voi reveni deci și încă copios asupra chestiunii”

Dr. Nae Ionescu însă n'a mai revenit și-asa, după ce am așteptat zadarnic lămuririle promise, răspund abia azi.

Dar mai întâi să recapitulăm fugar faptele.

— În numărul din 5 Mai al „Chemării”, după ce încercam să fixeze adevăratul rost al organizațiilor voinicești față de diversele comentarii din presă, afirmam între altele și faptul că „politica de călășă a camarilei oculte și-a rupt colții încă în Noembrie trecut, iar lecturile rămase vor fi aruncate în curând peste bord”. Aceasta ca răspuns celor spuse de dl profesor Iorga că „în România vorbesc și umellesc trei mături într'un colț de stradă și se schimbă un guvern”.

Dr. Nae Ionescu — fără să răspundă de ce înțelege organizațiile de voinici, ca fascii musoliniene, căci aceasta era traza care-l viză pe D-sa — ia apărarea d-lui prof. Iorga.

Și, urban și mămurat, așa cum știe și-asa să pună problema, imi spune : „nu știu ce numești d-ta camarilă, dar dacă prin întâmplare ne găndim la același lucru, atunci află că această camarilă nu și-a rupt de loc colții”.

Aici deci este punctul nevralgic care separă opinia d-lui Nae Ionescu, de opinia mea. De fapt, controversa nu e de loc gravă, ea poate fi lămurită cu puțină bunăvoință. Căci eu n'am afirmat că politica de călășă a camarilei oculte a fost integral și definitiv înfrântă. Aceasta rezultă limpede din partea doua a frazei impurinate din articolul meu pe care dl Nae Ionescu n'a citat-o „iar lecturile rămase vor fi aruncate în curând peste bord”.

Așa dar lăsând la o parte orice criteriu de strâmtă interpretare gramaticală și analizând problema prin prisma interpretării logice, reiese clar că eu n'am afirmat sus și tare sugrumarea totală a camarilei oculte, căci atunci n'ași mai fi addugat, fără nici un rost și cuvintele „iar lecturile rămase vor fi aruncate în curând peste bord”.

Dar dl Nae Ionescu nu trebuie să recunoască, că în Noembrie trecut camarila, a suferit o crâncenă înfrângere prin însăși faptul venirii la putere a d-lui Iuliu Maniu, impus de voința maselor populare, care a zdrobit împotrivirea camarilei.

Și cred că prin camarilă înțeleg același lucru cași dl Nae Ionescu. Camarila într'un stat nu este decât un odios conflictor al robului pe care treburile să-l îndeplinescă poporul, care singur ar trebui să fie în drept a indica factorului constituțional, aducerea la guvern a cutărui sau cutărui partid.

Or, prin existența și lucrăturile murdare ale camarilelor, poporul i-s'a furat cet mai prețios drept, acela de a decide singur asupra soartei sale. Așa s'a întâmplat și la noi.

Deși în Constituție e consacrat larg principul suveranității naționale totuși poporul și-a spus prea puțin sau aproape de loc cuvântul în aducerea la guvern a partidelor cari au cârmuit țara.

Robul poporului a fost furat și înapoi de o camarilă mizerabilă. De-aceia am crezut eu legătura să afirm că în Noembrie trecut camarila și-a rupt colții, căci orice s'ar zice guvernul Maniu e guvernul poporului. El nu s'a născut prin indicația camarilei ci tocmai prin o înfrângere a ei.

Că după luarea puterii, guvernul național-țărănesc n'a reușit să ajungă la punctul final al eliminării totale și definitive a camarilei din viața noastră politică, care după afirmația d-lui Nae Ionescu putea fi înfrântă integral, aceasta e o chestiune pe care noi, de aici din metropola Ardealului, desigur n'o putem ști în tocmăi.

Centrul de gravitate a politicii românești sunt Bucureștii. Acolo e și sediul central al camarilei, cu colții știrbiți iremediabil în Noembrie trecut.

Deci dl Nae Ionescu e în măsură de a cunoaște actualitatea mai exact decât noi, care am făcut o aserțiune motivată pe faptele concludente din trecut.

În tot cazul problema comportă o largă discuție.

Nu ne îndoim că dl Nae Ionescu care a atârnat cu multă competență și vered atâtea chestiuni delicate va contribui și la deslegarea reală a problemei de față.

Deși azi n'am fost într-o toale de acord cu d-sa, vom fi cu atât mai hucuroși cu cât mâine ne vom întâlni înrățiți în lumina aceluiași idri.

Mai ales că principial problema e rezolvată după propria mărturisire a d-lui Nae Ionescu, care ne-a numit „tovarăși de suflet și în fond și de steag”.

Bazil Grnia.

Cetiți și răspândiți „Chemarea”

zili de făcără adevăratei iubiri față de această țară, fac sfertări gigantice pentru a repara greșelile voite sau nevoite alor zece ani din urmă. În aceasta patriotică tendință a actualului guvern trebuie să ne dăm tot concursul nostru prin muncă asiduă și desinteresată pusă în serviciul țării și a neamului.

Alexandru Hoj.

R. M. S.

Opera nefastă a dlui Dr. Gălăgila.

Carti noi.

(at) Sabotorii sunt sabotori. Ei nu cunosc principiul, ei nu au grija acesti tari, ei nu-si asimileaza tendintele...

Nevazuti de cei pentru cari ar trebui sa mancoasca cinstii, ei sucesc capul ori carei dispozitii oficiale, ce le trece, prin maini si schimonosesc...

Da sa intamplat nu de mult ca o dispozitie venita de sus si trecuta prin mainile celorva sabotori dupa ce...

Daca asa ceva se poate intampla cu lucruri despre cari raman urme in scris ce se alege de cate o dorinta...

Ne putem asor inchipui. După aceste premise trecând la miezul chestiunii, vom fi mai ușor înțeleși...

Știm că din imperative și înalte considerente de stat guvernul a hotărât majorarea preturilor produselor R. M. S.ului...

Imediat însă după scumpirea produselor R. M. S., calitatea acestora a scăzut. Marea masă a consumatorilor s'a văzut nevoită a se urca cu...

Bine știm că în urma marelui respect al D. Sale față de lege și legalitate, nu a pedepsit trecutul politic...

Gelosi de numele aceluia, care a câștigat bătălia mare a banului românesc, nu admitem ca micii și marii sabotori să-i fărâmițeze gândul curat...

La R. M. S., pare că sabotorii sunt la datorie.

Neastâmpăratul fost doctor, dl Lupu gălăgiosul bărbat de stat, omul vorbelor mari și faptelor mici...

Fără mare stăruire de memorie, și numai din realitatea existentă ar veda spre pildă cum n'a avut d'sa timp...

Fostul doctor dl Lupu, doar nu mai la vorbe democrat și îndoesebi la injurături, încolo ce-l sînchisea pe dumnealui...

Astfel s'a întâmplat apoi că panglicarij muncii trecuți pe nedrept în colectivul gol de „specialiști” timp de aproape 2 ani...

Revizuirea lor radicală, trierea lor îndepărtarea în scurt timp a acelor dovediti inutile...

Aceasta operă de purificare între „specialiști”, la care s'a hotărât guvernul nostru...

Redacția ziarului „Chemarea” s'a mutat în Str. Regina Maria No. 36. Cum în acest edificiu se găsește și birourile...

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

DI G. Habarnai. Ce mai vorbești și D-ta în vânt. N'ai cîștig în zănele de opoziție...

D. I. Răbdare, com. Pânălagroapă. Ce te mai îmbulzești atât? Ce pretenții exagerate îți mai formulezi!

Indepărtarea specialiștilor îndezirabili și cari nu fac altceva decît să stea de a curmezișul românizării...

DI dr. Gălăgila, poate injura căi de democratice, căci „burghezii” au timp pentru toate...

La ce mai servește și politica D-tale Domnule fost Doctor Lupu?

Prin anii când erai D-ta Ministru al Muncii, nu prea găsim urme care te-ar îndreptăți...

Trăi bătut gura aproape zece ani pentru a parveni politiceste și când ai parvenit...

„Un grand niente”... în schimb acuma faci gălgăie să nu remarcăm lipsa faptelor D-tale.

... pînă, năraul ba.

a. t. m.

Rectificare.

Dintr-o regretabilă neglijență a colegătorilor dela tipografie s'a omis rîndul trecut propoziția care specifică semnificația cuvintelor festive...

Pentru ca importanța declarațiilor profunde naționale și morale ale distinsilor noștri șefi și fruntași...

„Chemarea”

VIDIU HULEA: Invierea, poem dramatic. Deși înclăștat în chestiunile oficiale și naționale inerente...

Piesa este o apologie — cea veche frumoasă până azi — a Uniunii Naționale din 1918...

DI Ovidiu Hulea a primit acest moment istoric nepieritor cu o putere de artistă zguduitoare...

Amatorul ne face să trăim adevărate clipe inviforate de acum zece ani să vedem satele românești păzite de garda națională...

Acum se petrece la granița de vest a țării întregite la Paști 1919. Stăruie și de o armonie impresionantă și de o plasticitate vie...

Motivul ridicole cu „uniforme” un-gurești, „Urmanczy”, „protestul studenților”...

Piesa d-lui O. Hulea este o operă de reală valoare artistică și prin conținutul său...

Părerile noastre nu pot fi bătute de parțialitate, mai ales fiindcă acest ziar este cu totul de alt colorit politic...

Nu este numai părerea noastră că s'a făcut o neiertată greșală cu scoaterea din repertoriu a piesei dlui Hulea...

DI Ovidiu Hulea este un poet de real talent și rasă. Și mai ales un poet vesnic neîndreptățit.

LIVIA HULEA-REBREANU. „Răscăsu tabără”, poezii. (Ediția II). Soția d-lui Ovidiu Hulea și sora d-lui Liviu Rebreanu...

B. Gr.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN

DI... jos Dómokos, com. Ellenzechiu Lei 15.000 la primărie.